

Bemoei je er niet mee...

‘Waar ik vooral last van heb is die plotselinge woede, niks voor mij en dat komt vooral door die vent, die schoonzoon van me. Hij heeft me een tijdje geleden zelfs bedreigd. Hij zou me in elkaar slaan, zei hij, als ik me nog eens bemoeide met zijn vrouw. En zijn vrouw is mijn dochter. Tien jaar zijn ze getrouwd, tien jaar profiteert hij van haar en ze ziet het niet. Het is net als met mijn ex, die heeft mij 15 jaar psychisch mishandeld.’

Het kwam er allemaal achter elkaar uit en het leek haar op te luchten, gewoon eens spuien en de emoties laten zien. Woede, frustratie, teleurstelling en vooral onmacht. De moeder die zag dat haar dochter niet gelukkig was, die haar dochter wilde beschermen. De moeder die niet wilde dat haar dochter hetzelfde meemaakte als wat zij had meegemaakt.

Na een aantal metamodelvragen om de vage werkwoorden ervarings specifiek te krijgen vroeg ik haar hoe haar dochter het vond. ‘Die geeft me gelijk, ze klaagt steen en been, ze komt regelmatig haar hart luchten, maar ze verandert er niets aan, die vent kan gewoon zijn gang blijven gaan, en ik heb al heel vaak met haar gepraat, haar getroost, haar advies gegeven en soms loopt ze dan zelfs kwaad weg en noemt ze me een bemoeial. Ze zegt dat ze die vent niet de deur uit kan zetten, omdat hij af en toe toch wel lief is en ze wil hem niet in de steek laten.’ Dus je dochter wil wel bij je klagen, maar je mag haar geen adviezen geven? Vroeg ik bij wijze van samenvatting. ‘Zo is het en zo verandert er natuurlijk niets.’ Zei ze, alweer met een boze toon in haar stem.

En jij, vroeg ik, wat wil jij? In gedachten hoorde ik haar al zeggen dat zij wilde dat haar dochter ‘die vent’ de deur uit zou zetten, maar ik had het mis. Ze wilde rust, zich weer rustig voelen. Wat daarvoor moest gebeuren? En weer vermoedde ik dat ze zou zeggen: ‘dat zij...’, maar weer had ik het mis (de kaart is nog steeds niet het gebied), ze zei dat ze haar dochter wilde loslaten, dat ze in staat zou zijn om zich niet meer met haar te bemoeien, dat het toch niet geholpen had en dat ze er doodmoe van werd. Wat haar tegenhield? Dan had ze het gevoel dat ze haar dochter liet stikken.

Dus aan de ene kant wilde ze haar dochter loslaten omdat het allemaal toch niet hielp, maar dan liet ze haar dochter in de steek en aan de andere kant wilde ze er voor blijven zorgen dat haar dochter gelukkig zou worden, maar dat was een hopeloze wens.

Moeder en dochter zaten allebei gevangen in een innerlijk conflict en samen zaten ze in de dramadriehoek, afwisselend slachtoffer, redder en aanklager. Ze herkende dit toen ik het haar voorlegde en ja, ze wilde hier uit.

Ik deed met haar de conflictintegratie (het onderhandelen tussen twee delen) met voor de delen een symbool. Het ene deel was het loslaatdeel en ze zag een diamantje als symbool. De positieve intentie was: ‘er zijn (zorgen) voor mijn man en jongste dochter die nog thuis is en voor mezelf’ en het upchuncken hiervan leverde op: ‘zinnig zijn’. Het ‘bemoederdeel’ had als symbool een hartje en als positieve intentie: ‘een goede moeder zijn’. Het samengaan van de twee symbolen leverde ‘de zon’ als nieuw symbool op en de positieve intentie was: ‘levenskracht’. Het ontroerde haar. Ze zat na afloop heel stil en ademde langzaam.

Een maand later kwam ze terug en vertelde dat ze geen woedeaanvallen meer had gehad, maar dat ze het nog steeds moeilijk vond om haar dochter los te laten.. Wat haar tegenhield? Dat haar dochter dan helemaal in de shit zou komen. Wat voor haar loslaten was? Me helemaal niet meer met haar bemoeien.

Het was nogal zwart-wit en na weer een aantal metamodelvragen zei ze dat het uiteindelijk alleen maar goed zou zijn als ze haar dochter wel aanhoorde en eventueel troostte, maar geen adviezen meer gaf. Ik vroeg hoe erg ze vroeger zelf in de shit had gezeten en wat haar dat had opgeleverd. Daar reageerde ze heftig op, ze werd rood en zei, ja, nou, ik heb toen wel mijn eigen kracht leren kennen. Of ze dat ook haar dochter gunde? En ik vertelde het verhaal van het vogeltje in de shit.

Twee maanden later kwam ze blij binnen en vertelde dat het haar gelukt was om alleen te luisteren en verder geen adviezen te geven. Ze voelde zich rustig en sterk en die zon had ze getekend en herinnerde haar aan haar moeilijke taak om haar dochter niet uit de shit te willen halen.

We namen afscheid. Weer een paar maanden later kreeg ik een telefoontje van haar en ze vertelde me dat ze helemaal gelukkig was, want haar dochter had besloten om te gaan scheiden.....en daarvoor had ze alles al geregeld. Het ging zo goed met haar...

Mijn moeder zei vroeger wel eens tegen mij: 'wie niet horen wil, moet maar voelen.' Soms hebben moeders wijze opmerkingen.

Janneke Swank
2008